

Miljø- og Fødevareministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K

26. februar 2020

Til miljøminister Lea Wermelin, fødevareminister Mogens Jensen og skatteminister Morten Bødskov

Kommunerne og landbrugets organisationer i oplandet til Randers Fjord peger på barrierer og løsninger i forhold til at opfylde målet af den kollektive indsats, der skal reducere belastningen af næringsstoffer i vandmiljøet.

VandOplandsStyregruppen (VOS) for oplandet til Randers Fjord er nedsat af 13 kommuner, som i flere år i regi af Gudenåkomitéen har haft et konstruktivt samarbejde med områdets landbrugsorganisationer om den kollektive indsats, der skal reducere belastningen af næringsstoffer i vandmiljøet.

Vi er imidlertid ikke i mål med opgaven på grund af en række barrierer, og skriver derfor sammen denne henvendelse for at komme i dialog om, hvordan der skabes bedre fremdrift i etableringen af vådområder og minivådområder.

Barriere: Lodsejertilslutning.

Vådområder er som udgangspunkt frivillige og kan kun etableres, hvis der er tilslutning fra lodsejerne. Derfor er manglende tilslutning en afgørende barriere for at komme i mål. Der er i dag et misforhold mellem den ”kollektive” indsats og den individuelle lodsejers beslutningsproces - herunder planlægning.

Inspiration: Ny model skaber hurtigere resultater

Et projekt i Jelling har netop vist, hvordan man med en kollektiv proces i et mindre opland kan sikre forståelse og engagement fra landmænd, så det giver mening for dem at gå ind i projekterne. Samtidig sikres en samlet planlægning for placeringen af forskellige virkemidler som vådområder, lavbundsprojekter og minivådområder, hvor de rent faktisk virker bedst.

Det er imidlertid ikke med det eksisterende regelsæt muligt at finansiere en sådan kollektiv planlægningsproces for forskellige virkemidler.

Barriere: Ny ejendomsvurderingslov i forhold til mindre landbrugsejendomme

Det er med ærgrelse, at vi nu må konstatere, at igangværende vådområdeprojekter med opbakning fra lodsejere bliver mødt med en markant barriere på grund af overgangen til den nye ejendomsvurderingslov. Aktuelt står et vådområdeprojekt i Favrskov Kommune på 280 ha til at falde på, at lodsejere med mindre landbrugsejendomme ikke vil risikere at blive mødt med en ca. 400% stigning i deres ejendomsskat, hvis de går ind i en jordfordeling.

Løsning: Vi vil bede skatteministeren overveje mulighederne for at rykke fristen for, at den nye lovgivning træder i kraft, så de vådområdeprojekter, der er i gang, kan gennemføres. Derudover er overgangsfasen en barriere for alle nye jordfordelingsprojekter, og ministeren bedes derfor undersøge mulighederne for at afhjælpe situationen. En simpel løsning kunne være en regel om, at deltagelse i jordfordeling og vådområdeprojekter af samfundsmæssige hensyn ikke udløser en revurdering af ejendomsskattegrundlaget.

Barriere: Frigivelse af fosfor fra vådområdeprojekter

Vådområde- og lavbundsprojekter gennemføres ikke, hvis der er risiko for en øget udledning af fosfor til vandmiljøet. Det blokerer i dag for mange våd- og lavbundsprojekter. Der er derfor i 3. vandplanperiode brug for, at man har finansierede afværgeforanstaltninger til rådighed i ordningen. Eksempelvis afskrælning af topjord, dybdepløjning og høst af biomasse. Især den meget effektive fjernelse af topjord er omkostningstung.

Løsning: Vi opfordrer miljøministeren og fødevarerministeren til at sikre, at vådområder fortsat er et reelt virkemiddel i den kollektive indsats for at reducere udledning af kvælstof, fosfor og drivhusgasser. Vi opfordrer også ministrene til at anvise, hvordan nødvendige foranstaltninger til at imødegå fosforproblematikken kan inddrages – herunder finansiering af indsatsen.

Invitation: *Miljøministeren og fødevarerministeren vil modtage en særskilt invitation til et møde i Jelling, for at synliggøre hvordan en ny kollektiv planlægning- og beslutningsproces kan skabe resultater hurtigere og mere omkostningseffektivt.*

Med venlig hilsen

Karen Lagoni
Formand, Gudenåkomitéen/VOS Randers Fjord

Claus Løwe Klostergård
Næstformand, Gudenåkomitéen/VOS Randers Fjord

Christian G. Jensen
Formand, Landboforeningen Kronjylland

Frede Lundgaard Madsen
Formand, LandboForeningen Midtjylland

Jens Gammelgaard
Formand Landboforeningen Odder-Skanderborg

Henrik Nielsen
Formand, Østjysk Landboforening

Hans Gæmelke
Formand, Djursland Landboforening

Niels-Jørgen Thomsen
Formand, Østjydsk Familielandbrug

Lars Kristensen
Formand, Landboforeningen Limfjord

Anette Klausen
Formand, Familielandbruget MIDT-Jylland

Nis Hjort
Formand, Vejle-Fredericia Landboforening